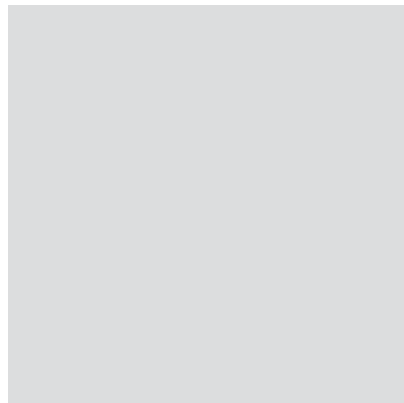
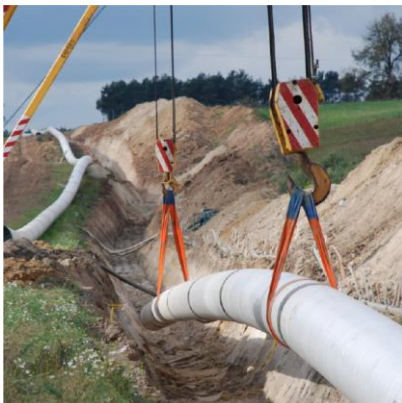
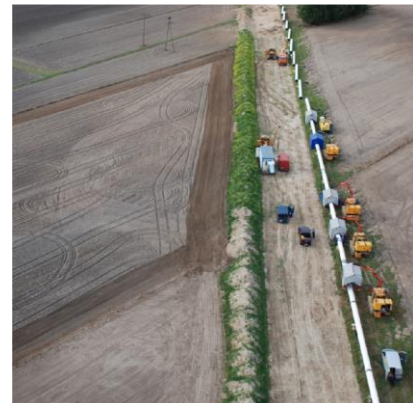


Projekt: **Gazociąg**  
**Hermanowice – Strachocina**

NIESPECJALISTYCZNE  
OMÓWIENIE  
AKTUALNEGO  
STANU PROJEKTU



## Spis treści

Spis treści.....	2
<b>OPERATOR GAZOCIĄGÓW PRZESYŁOWYCH GAZ-SYSTEM S.A. ....</b>	<b>3</b>
I. Informacje podstawowe.....	3
II. Struktura GAZ-SYSTEM S.A. ....	4
III. Stan aktualny systemu przesyłowego.....	5
Charakterystyka techniczna systemu przesyłowego .....	5
System gazu ziemnego wysokometanowego.....	5
Elementy systemu przesyłowego .....	6
IV. Inwestycje w systemie przesyłowym .....	7
<b>GAZOCIĄG HERMANOWICE - STRACHOCINA.....</b>	<b>9</b>
I. Informacje podstawowe.....	9
II. Cel projektu.....	9
III. Zakres projektu.....	10
V. Korzyści z realizacji projektu .....	10
VI. Lokalizacja projektu.....	10
Obiekty terenowe zlokalizowane na trasie planowanego gazociągu Hermanowice – Strachocina .....	11
VII. Wpływ planowanej inwestycji na środowisko naturalne .....	11
Opis środowiska naturalnego dla wybranego wariantu trasy.....	12
Środki minimalizujące ingerencje w środowisko naturalne .....	12
VII. Potencjalne oddziaływania gazociągu na środowisko w czasie przygotowania, budowy i eksploatacji.....	14
Przykładowa technologia budowy gazociągu.....	14
Przykładowa technologia budowy inwestycji wynikająca ze skrzyżowań z obiektami terenowymi.....	15
Monitoring i kontrola eksploatowanej infrastruktury .....	17
VIII. Podstawy prawne prowadzenia procesu inwestycyjnego .....	18
Opis procesu formalno-prawnego zgodnie z reżimem prawnym Specustawy.....	18
IX. Działania informacyjne dotyczące inwestycji.....	20
X. Aktualny stan realizacji projektu.....	21

## OPERATOR GAZOCIĄGÓW PRZESYŁOWYCH GAZ-SYSTEM S.A.

### I. Informacje podstawowe

GAZ-SYSTEM S.A. jest jednoosobową spółką akcyjną Skarbu Państwa o znaczeniu strategicznym dla polskiej gospodarki. Kluczowym zadaniem spółki jest transport paliw gazowych siecią przesyłową na terenie całego kraju do sieci dystrybucyjnych oraz do odbiorców końcowych podłączonych do systemu przesyłowego. Rozbudowując system transportu gazu ziemnego, GAZ-SYSTEM S.A. łączy oczekiwania klientów z rozwojem firmy i rynku gazu w Polsce.

Zgodnie z art. 9c. ust. 1 Ustawy Prawo Energetyczne, operator gazowego systemu przesyłowego, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tego systemu oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- ▶ bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego i realizację umów z użytkownikami tego systemu;
- ▶ prowadzenie ruchu sieciowego w sposób skoordynowany i efektywny z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania paliw gazowych i ich jakości;
- ▶ eksploatację, konserwację i remonty sieci, instalacji i urządzeń, wraz z połączeniami z innymi systemami gazowymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu gazowego;
- ▶ zapewnienie długoterminowej zdolności systemu gazowego w celu zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie przesyłania paliw gazowych w obrocie krajowym i transgranicznym, dystrybucji tych paliw i ich magazynowania lub skraplania gazu ziemnego, a także w zakresie rozbudowy systemu gazowego, a tam gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami gazowymi;
- ▶ współpracę z innymi operatorami systemów gazowych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów gazowych, systemów gazowych wzajemnie połączonych oraz skoordynowania ich rozwoju, w tym współpracę w ramach ENTSOG (European Network of Transmission System Operators for Gas);
- ▶ dysponowanie mocą instalacji magazynowych i instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- ▶ zarządzanie przepływami paliw gazowych oraz utrzymanie parametrów jakościowych tych paliw w systemie gazowym i na połączeniach z innymi systemami gazowymi;
- ▶ świadczenie usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu gazowego;
- ▶ bilansowanie systemu i zarządzanie ograniczeniami w systemie gazowym oraz prowadzenie z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i pobranych z systemu;
- ▶ dostarczanie użytkownikom systemu i operatorom innych systemów gazowych informacji o warunkach świadczenia usług przesyłania lub dystrybucji, usług magazynowania paliw gazowych lub usług skraplania gazu ziemnego, w tym o współpracy z połączonymi systemami gazowymi;
- ▶ realizację ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych;
- ▶ realizację obowiązków wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1775/2005.



- ▶ realizację obowiązków wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej (dalej Rozporządzenie (UE) 314/2013).

## II. Struktura GAZ-SYSTEM S.A.

Struktura władz Spółki wynika z uwarunkowań właścicielskich i postanowień Kodeksu Spółek Handlowych. Władzami Spółki są:

- ▶ Zgromadzenie Akcjonariuszy,
- ▶ Rada Nadzorcza,
- ▶ Zarząd Spółki.

Siedziba Spółki zlokalizowana jest w Warszawie.

**Rysunek 1. Schemat organizacyjny GAZ-SYSTEM S.A.**



Centrala oraz Oddziały Spółki odpowiadają za ciągłość, jakość i bezpieczeństwo dostaw gazu zgodnie z wyznaczonym obszarem terytorialnym i merytorycznym, określonym w Uchwale Zarządu oraz regulaminie organizacyjnym.

Centrala Spółki pełni funkcje organizacyjne, nadzorcze, planistyczne, realizacyjne i kontrolne, stanowiąc aparat wykonawczy Zarządu. Centrala Spółki zapewnia nadzór operacyjny nad wszystkimi zadaniami wynikającymi z przedmiotu działalności Spółki, zapewnia także bezpieczne realizowanie zadań polegających na sterowaniu strumieniami gazu w systemie przesyłowym, jego rozbudowę i modernizację oraz bieżącą eksploatację poprzez Oddziały Spółki.

W ramach realizacji strategii Spółki w zakresie podnoszenia efektywności operacyjnej i procesowej, w GAZ-SYSTEM S.A. następuje sukcesywne centralizowanie planowania i zarządzania realizacją głównych procesów biznesowych. Polega ono między innymi na integrowaniu procesów w spójne i jednolite systemy IT, opracowaniu polityki personalnej, centralizacji zakupów, centralnym zarządzaniu ruchem, centralizacji przygotowania i realizacji inwestycji strategicznych, a także stopniowym wdrażaniem centralizacji w zakresie eksploatacji i utrzymania sieci.

### III. Stan aktualny systemu przesyłowego

#### Charakterystyka techniczna systemu przesyłowego

System przesyłowy składa się z dwóch podsystemów gazu ziemnego:

- ▶ wysokometanowego E
- ▶ zaazotowanego Lw

#### System gazu ziemnego wysokometanowego

System gazu ziemnego wysokometanowego E obejmuje swoim zasięgiem całą Polskę i przesyłany jest nim gaz pochodzący z importu oraz ze złóż krajowych zlokalizowanych w południowo-wschodniej części Polski. Do systemu dostarczany jest również gaz z odazotowni Odolanów i Grodzisk, które wytwarzają gaz wysokometanowy grupy E z gazu zaazotowanego pochodzącego ze złóż zlokalizowanych na obszarze zachodniej Polski.

System przesyłowy współpracuje z Systemem Gazociągów Tranzytowych poprzez połączenia w punktach Lwówek i Włocławek. System przesyłowy zarządzany przez GAZ-SYSTEM S.A. zasilany jest w gaz z następujących Punktów Wejścia:

- 1) Punkty wejścia związane z importem gazu:
  - a) Granica wschodnia:
    - ▶ Drozdowicze – granica polsko-ukraińska;
    - ▶ Wysokoje – granica polsko-białoruska.
  - b) Granica zachodnia:
    - ▶ Lasów – granica polsko-niemiecka;
  - c) Granica południowa:
    - ▶ Cieszyn – granica polsko-czeska;
  - d) System Gazociągów Tranzytowych (tzw. Gazociąg Jamalski):
    - ▶ Włocławek i Lwówek.
- 2) Połączenia realizujące import lokalny:
  - ▶ Gubin – granica polsko-niemiecka;
  - ▶ Branice – granica polsko-czeska;
  - ▶ Głuchołazy – granica polsko-czeska (punkt rezerwowi);
  - ▶ Tietierowka – granica polsko-białoruska.
- 3) Punkty wejścia związane ze złożami krajowymi:
  - ▶ w systemie gazu wysokometanowego;
  - ▶ w systemach gazu zaazotowanego.
- 4) Odazotownie: Zakład Odazotowania Gazu w Odolanowie i Zakład Odazotowania Gazu w Grodzisku.
- 5) Punkty wejścia związane z siedmioma Podziemnymi Magazynami Gazu, które podczas realizacji odbioru gazu są punktami wejścia do systemu.
- 6) System przesyłowy gazu ziemnego zaazotowanego

System przesyłowy gazu ziemnego zaazotowanego obejmuje swoim zasięgiem fragmenty zachodniej Polski na obszarze 3 województw: lubuskiego, wielkopolskiego oraz dolnośląskiego. Zasilany jest gazem ze złóż zlokalizowanych na Niżu Polskim przez kopalnie gazu: Kościan-Brońsko, Bonikowo, Białcz, Radlin, Zaniemyśl (Mchy) oraz Roszków. Ważną rolę w systemie gazu zaazotowanego pełnią dwa zakłady odazotowania gazu ziemnego zaazotowanego - ZOG Odolanów i Grodzisk. Ze względu na duże różnice składu gazu w poszczególnych ko-



palniach, stabilizacja składu gazu zaazotowanego odbywa się poprzez domieszanie gazu wysokometanowego w mieszalnicach gazu Krobica i Grodzisk. Ponadto ZOG Odolanów służy jako regulator nierównomierności zapotrzebowania na gaz w systemie gazu zaazotowanego. W okresie letnim instalacja pracuje z pełnym obciążeniem, a w czasie zimy, gdy zapotrzebowanie na gaz wzrasta, produkcja gazu E w Odazotowni zostaje zmniejszona, co umożliwia skierowanie do odbiorców gazu zaazotowanego zwiększonych ilości gazu.

## Elementy systemu przesyłowego

Sieć przesyłowa obsługiwana przez GAZ-SYSTEM S.A. obejmuje sieć gazową wysokiego ciśnienia z następującymi elementami:

- ▶ gazociągi wraz z zespołami zaporowo-upustowymi (ZZU), zespołami podłączeniowymi (ZP) oraz zespołami podłączeniowymi tłoczni (ZPT)
- ▶ tłocznie gazu;
- ▶ węzły rozdzielcze gazu;
- ▶ stacje gazowe z urządzeniami do redukcji, regulacji i pomiarów paliwa gazowego.

**Tabela 1. Charakterystyka techniczna systemu przesyłowego (stan na 31 grudnia 2014 r.)**

Lp.	Elementy systemu przesyłowego	Jednostka	Ogółem
1.	Gazociągi przesyłowe	km	10 323
2.	Węzły systemowe	szt.	57
3.	Stacje gazowe	szt.	884
4.	Tłocznie	szt.	14

Krajowy system przesyłowy jest zróżnicowany pod względem parametrów technicznych, w tym w szczególności różnorodność są średnice gazociągów i ich ciśnienia robocze (MOP).

Gazociągi o największych średnicach zlokalizowane są na wschodzie kraju, a w miarę oddalania się na zachód ich rozmiary maleją. Wynika to z historycznych i geopolitycznych uwarunkowań budowy systemu przesyłowego w Polsce na przestrzeni XX wieku. Takie ukształtowanie średnic jest obecnie przyczyną powstawania ograniczeń w sieci, a w niektórych przypadkach wąskich gardeł.

Zróżnicowanie ciśnień roboczych, przy ich równoczesnym względnie niskim poziomie (<5,0 - 6,3 MPa) powoduje, że trudno jest prowadzić ruch w systemie w sposób efektywny. Często zachodzi konieczność sprężania gazu w tłoczniach, a następnie z powodu ograniczeń technicznych ciśnienie trzeba redukować, co jest powodem stosunkowo dużego zapotrzebowania na energię do tłoczenia i do redukcji.



## IV. Inwestycje w systemie przesyłowym

Obecnie GAZ-SYSTEM S.A. kończy realizację intensywnego pięcioletniego programu inwestycyjnego, w ramach którego zostanie wybudowanych i oddanych do użytkowania ponad 878 km nowych gazociągów przesyłowych. Zadania, które obecnie znajdują się w zaawansowanej fazie realizacyjnej związane są głównie z budową i przyłączeniem do systemu przesyłowego terminala odbiorczego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz niezbędną w tym zakresie modernizacją i rozbudową systemu przesyłowego. W wyniku prowadzonych od 2009 roku inwestycji sieć przesyłowa GAZ-SYSTEM S.A. zostanie rozbudowana o ponad 1200 km gazociągów, co stanowi ponad 10% obecnie eksploatowanej infrastruktury. W ramach zrealizowanych przedsięwzięć wybudowano pierwsze połączenie z systemem przesyłowym na terytorium Czech oraz zwiększono możliwości importowe gazu z kierunku Niemiec poprzez rozbudowę połączenia w rejonie Lasowa i uruchomienie usługi rewersu wirtualnego poprzez punkt Mallnow. W efekcie zrealizowanych dotychczas przedsięwzięć zwiększono zdolności importu gazu do Polski o blisko 30%, dzięki czemu uzyskano znaczne zwiększenie stopnia dywersyfikacji dostaw gazu. W 2015 r., po wybudowaniu terminalu LNG w Świnoujściu, sytuacja w zakresie bezpieczeństwa dostaw ulegnie dalszej, znaczącej poprawie.

W wyniku dotychczasowej implementacji Rozporządzenie (UE) 314/2013 dokonano wstępnej selekcji projektów o statusie priorytetowym. Planowane na lata 2015-2020 nowe zadania inwestycyjne znalazły się na liście projektów o znaczeniu wspólnotowym (Project of Common Interest). Zostały one opublikowane przez Komisję Europejską w ramach pierwszej europejskiej listy projektów wspólnego zainteresowania (tzw. PCI – Projects of Common Interest) w dniu 14 października 2013. Status PCI uzyskały następujące projekty:

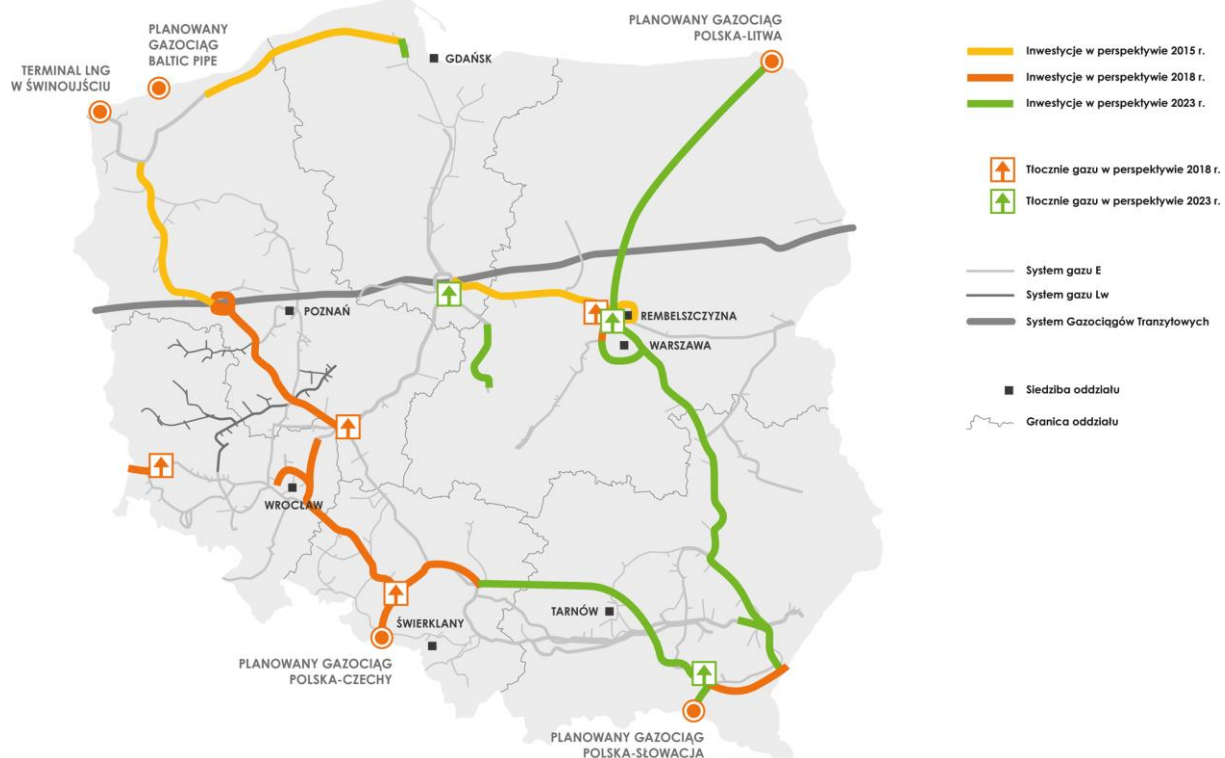
- ▶ w grupie BEMIP: Połączenie Polska - Litwa, Baltic Pipe, Rozbudowa Terminalu LNG w Świnoujściu oraz Rozbudowa punktów wyjścia z Gazociągu Jamalskiego;
- ▶ w grupie NSI East: Zachodni odcinek korytarza Północ-Południe w Polsce, Połączenie Polska - Czechy, Wschodni odcinek korytarza Północ-Południe, Połączenie Polska - Słowacja.

Przedsięwzięcia te wchodzi w skład, ważnego dla naszego regionu, gazowego Korytarza Północ-Południe. Jego realizacja pozwoli budować pełną niezależność Polski w zakresie dostaw gazu, integrować system europejski, a w konsekwencji zwiększyć szansę na dywersyfikację naszych przychodów. Konsekwentnie rozbudowywany system przesyłowy i połączenia transgraniczne otworzą nowe perspektywy rozwoju i umocnią pozycję spółki w kraju i w Europie. Integrujemy prowadzone w spółce działania biznesowe z zasadami zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego zarządzania. Wdrażane nowe praktyki biznesowe oraz prowadzenie dialogu z naszymi interesariuszami pozwalają nam budować długotrwałe i konstruktywne relacje z otoczeniem, w którym prowadzimy działalność biznesową. Projekty o statusie PCI mają szczególne znaczenie dla wzrostu bezpieczeństwa i stopnia dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego w Europie oraz budowy zintegrowanego i konkurencyjnego rynku.



Zakłada się, że w kolejnej perspektywie inwestycyjnej w latach 2014-2023 wybudowanych zostanie ok. 2000 km gazociągów o dużej przepustowości, które pozwolą na utworzenie dobrze funkcjonującej i jednolitej pod względem parametrów eksploatacyjnych, magistralnej sieci przesyłowej obejmującej zasięgiem cały kraj. Sieć ta dzięki znacznemu zdywersyfikowaniu fizycznych kierunków dostaw gazu, zapewni dużą elastyczność i płynność rynku gazu oraz umożliwiające zostaną warunki do intensywnego rozwoju krajowej gospodarki. W wyniku realizacji planowanych do 2023 roku inwestycji, każdy odbiorca będzie miał możliwość zakupu gazu z dowolnego kierunku i źródła, w tym dostęp do globalnego rynku gazu poprzez terminal LNG w Świnoujściu, którego w przyszłości planowana jest rozbudowa.

**Rysunek 2. Planowane inwestycje w krajowym systemie przesyłowym**



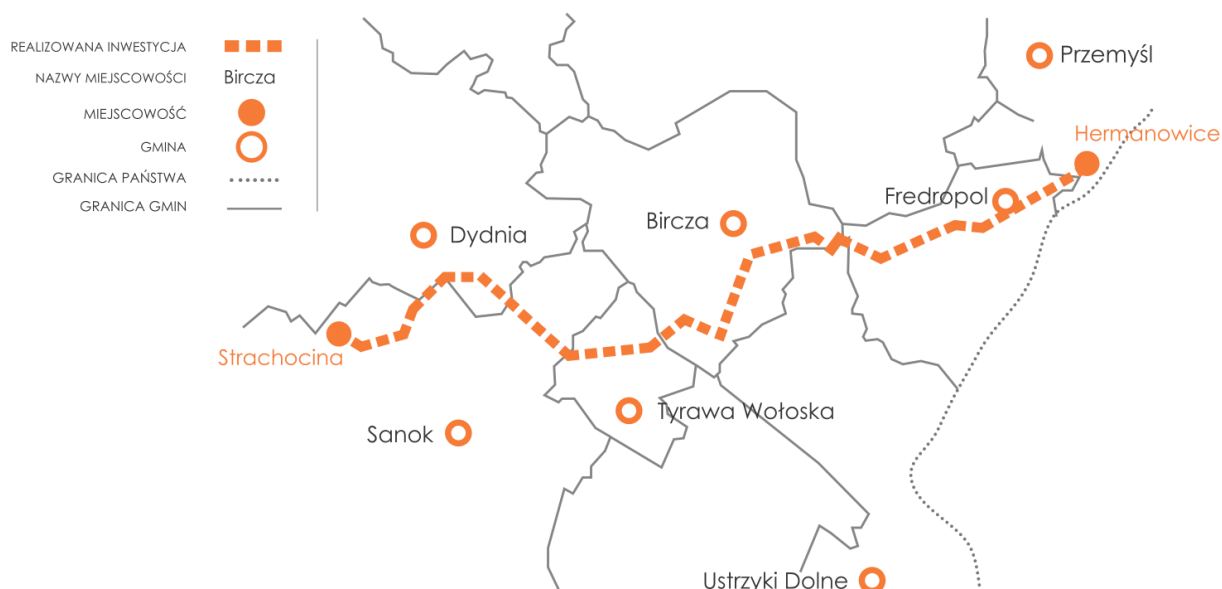


## GAZOCIĄG HERMANOWICE - STRACHOCINA

### I. Informacje podstawowe

- ▶ Średnica: DN 700 mm
- ▶ Długość: ok. 72 km
- ▶ Ciśnienie MOP: 8,4 MPa
- ▶ Planowany rok zakończenia: 2018
- ▶ Szacowane nakłady: 296 mln zł.
- ▶ Lokalizacja: woj. Podkarpackie
- ▶ Funkcja: poprawa warunków technicznych przesyłania gazu, zwiększenie bezpieczeństwa i ciągłości dostarczania gazu do odbiorców

**Rysunek 3. Lokalizacja gazociągu Hermanowice - Strachocina**



### II. Cel projektu

Celem projektu jest poprawa warunków technicznych przesyłania gazu oraz zwiększenie stopnia bezpieczeństwa i ciągłości dostarczania gazu do odbiorców poprzez modernizację i rozbudowę systemu przesyłowego w rejonie południowo – wschodniej części Polski oraz połączenie z PMG Strachocina i współpracy krajowego systemu przesyłowego z nowym interkonektorem Polska- Słowacja.

Dzięki realizacji projektu możliwe będzie pełne wykorzystanie mocy magazynu gazu. Budowa gazociągu Hermanowice - Strachocina wraz z realizacją innych powiązanych zadań inwestycyjnych stanowi istotny element wdrożenia na terenie Polski koncepcji śródkowoeuropejskiego korytarza gazowego Północ-Południe.

### III. Zakres projektu

Projekt stanowi element programu rozwojowego wschodniej nitki korytarza Północ - Południe w Polsce wraz z połączeniem międzysystemowym Polska – Słowacja. Projekt swoim zakresem obejmuje budowę gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 MOP 8,4 MPa Hermanowice – Strachocina o długości ok. 72 km.

W ramach realizacji zadania projektuje się:

- ▶ Włączenie projektowanego gazociągu do istniejącego węzła Hermanowice,
- ▶ Połączenie z istniejącymi gazociągami DN 600/700/500 na kierunek Jarosław.

W ramach modernizacji węzła Hermanowice przewiduje się nowy układ umożliwiający pomiar gazu w obydwu kierunkach oraz układ regulacyjny pozwalający na regulację strumienia gazu odbieranego z PMG Strachocina wraz z elementami zabezpieczającymi przed wzrostem ciśnienia.

Realizację inwestycji należy zakończyć na terenie planowanego nowego węzła Strachocina (przewidzianego do realizacji wg odrębnego opracowania).

### V. Korzyści z realizacji projektu

Budowa gazociągu wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa przesyłu gazu na Podkarpaciu. Dzięki realizacji inwestycji, która poprzez połączenie z PMG Strachocina oraz przystosowanie do dwukierunkowej pracy zapewnione zostaną dostawy gazu do odbiorów w zależności od występującej sytuacji na rynku gazu. Ponadto realizacja inwestycji wpłynie na uatrakcyjnienie terenów pod nowe inwestycje w regionie.

Ważną korzyścią dla społeczności lokalnej będzie corocznie odprowadzany przez GAZ-SYSTEM S.A. podatek od nieruchomości w wysokości 2% wartości odcinka gazociągu zlokalizowanego na terenie danej gminy. Będzie to kwota regularnie wpływająca do budżetu, którą można będzie przeznaczyć na potrzeby społeczności lokalnych.

### VI. Lokalizacja projektu

Gazociąg Hermanowice - Strachocina zlokalizowany będzie w województwie podkarpackim na terenie gmin: Przemyśl, Fredropol, Ustrzyki Dolne, Bircza, Tyrawa Wołoska, Dydnia i Sanok. Trasa projektowanego gazociągu prawie w całości przebiega wzdłuż istniejącego gazociągu DN 300. Punkt początkowy projektowanego gazociągu DN 700 znajdować się będzie w gminie Przemyśl w istniejącym węźle Hermanowice, gdzie zaprojektowany będzie nowy układ umożliwiający współpracę z istniejącym systemem przesyłowym oraz PMG Strachocina. Za koniec gazociągu przyjęto lokalizację w gminie Sanok, w nowym węźle Strachocina.

Budowa gazociągu Hermanowice – Strachocina realizowana będzie przez Dział Inwestycji Strategicznych w Tarnowie.

Za wyborem trasy projektowanego gazociągu DN700 przemawiały:

- ▶ krótsza trasa gazociągu,



- ▶ mniejsza ingerencja w środowisko naturalne, w tym obszary Natura 2000,
- ▶ spodziewana większa akceptowalność społeczna.

Zaletą planowanej trasy gazociągu jest fakt, że gazociąg częściowo będzie realizowany wzdłuż istniejącej sieci, a tym samym będzie mógł być zlokalizowany w jego strefie kontrolowanej. Oznacza to, że zminimalizowane zostanie oddziaływanie nowego gazociągu na inne obszary, które dotychczas nie były przeznaczone dla celów budowy gazociągów. Pozwala to na znaczne ograniczenie potencjalnego oddziaływania inwestycji na środowisko oraz na warunki życia mieszkańców. Tym samym spodziewana jest większa akceptowalność społeczna tego projektu z punktu widzenia mieszkańców oraz organów administracji publicznej.

### **Obiekty terenowe zlokalizowane na trasie planowanego gazociągu Hermanowice – Strachocina**

- ▶ drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe
- ▶ tory kolejowe
- ▶ ciek wodny: w tym rzeki, potoki, strumienie,
- ▶ tereny leśne
- ▶ tereny Natura 2000

## **VII. Wpływ planowanej inwestycji na środowisko naturalne**

Zgodnie z wymogami art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz zgodnie z przywołaną ustawą, a także na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.) – stan faktyczny i prawny kwalifikuje przedmiotowe przedsięwzięcie do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 21 przywołanego wyżej Rozporządzenia i dla takich inwestycji sporządzany jest raport o oddziaływaniu inwestycji na środowisko.

Celem raportu jest określenie kompleksowego wpływu inwestycji na poszczególne elementy środowiska, do których zalicza się: powietrze, wody powierzchniowe, wody podziemne, powierzchnia terenu łącznie z glebą, faunę i florę, krajobraz, określając ich wzajemne oddziaływanie, w kontekście realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Ponadto określa aspekty oddziaływania gazociągu na zdrowie ludzkie.

Inwentaryzacja przyrodnicza obejmuje obszar lokalizacji inwestycji, czyli zadany pas o szerokości odpowiedniej dla badań chronionych siedlisk przyrodniczych oraz chronionej fauny i flory. Standardowo do inwentaryzacji przyrodniczej siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, bezkręgowców, ptaków, gadów, ssaków na odcinkach inwestycji przecinających tereny o niskiej wartości przyrodniczej, jak agrocenozy, ugory i nieużytki oraz zubożałe przyrodniczo tereny leśne (np. monokultury, lasy gospodarcze) stosowano bufor badawczy o szerokości 100 m. W przypadku przecięcia profilu gazociągu z obszarami Natura 2000 poszerza się bufor badawczy do 250 m po obu jego stronach (łącznie 500 m), na całej długości przebiegu inwestycji przez te tereny ochrony. Inwentaryzacja przyrodnicza wykonywana jest w okresie występowania gatunków chronionych i umożliwiającym rozpoznanie siedlisk chronio-

nych. Obejmuje również okres rozrodu i sezonowych migracji zwierząt, w tym w szczególności ptaków, płazów i bezkręgowców oraz okres wegetacyjny roślin.

### Opis środowiska naturalnego dla wybranego wariantu trasy

Trasa planowanego gazociągu relacji Hermanowice - Strachocina przecina następujące obszary chronione w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000:

- ▶ PLB 180001 „Pogórze Przemyskie”;
- ▶ PLB 180003 „Góry Słonne”;
- ▶ PLH 180012 „Ostoja Przemyska”;
- ▶ PLH 180013 „Góry Słonne”;
- ▶ PLH 180007 „Rzeka San”.

W ramach przygotowywania dokumentacji w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wykonano inwentaryzację przyrodniczą wzdłuż trasy planowanego gazociągu, której wyniki stanowiły podstawę opracowania „Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie gazociągu wysokiego ciśnienia 8,4 MPa o średnicy 700 relacji Hermanowice–Strachocina wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Na podstawie inwentaryzacji stwierdzono, że na przecinanych obszarach Natura 2000 przedmiotem ochrony są m.in. następujące siedliska przyrodnicze:

- ▶ niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) o kodzie 6510, które trasa gazociągu przecina na łącznym odcinku ok. 3781 m;
- ▶ murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) o kodzie 6210, które trasa gazociągu przecina na łącznym odcinku ok. 1100 m.

W związku z charakterem planowanego przedsięwzięcia wszelkie uciążliwości dla środowiska będą wiązały się z fazą budowy. W trakcie realizacji inwestycji dojdzie do wycinki drzew i krzewów, zajęcia terenu, odwodnień wykopów, a także emisji hałasu, zanieczyszczeń do powietrza, ścieków oraz odpadów. Zasięg opisanych oddziaływań zamknie się w pasie montażowym o szerokości do 22 m. Ponadto ustaną one z chwilą zakończenia prac budowlanych. W trakcie eksploatacji projektowanej inwestycji oddziaływanie na środowisko może mieć miejsce jedynie w sytuacji wystąpienia awarii.

### Środki minimalizujące ingerencje w środowisko naturalne

Z uwagi na konieczność zapobiegania negatywnym wpływom inwestycji na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nałożono na inwestora następujące obowiązki:

- ▶ ograniczenia szerokości pasa montażowego do 17 m w obszarach szczególnie cennych przyrodniczo;
- ▶ zebrania warstwy darni wraz z nieuszkodzonymi roślinami i ich formami przetrwalnikowymi do głębokości 20 cm w obszarach szczególnie cennych przyrodniczo w okresie od 1-31 października do 1-15 marca;
- ▶ transplantacji płatów wszystkich siedlisk roślin zielonych objętych ochroną gatunkową występujących w bezpośredniej strefie wykopu, narażonych na zniszczenie, a następnie ponownego jej nasadzenia po zakończeniu robót ziemnych;
- ▶ wykonania prac przygotowujących pas montażowy wczesną wiosną lub późną jesienią (wycinka drzew i krzewów, wykoszenie runi łąk i szuwarów) w celu wykluczenia możliwości

przystąpienia ptaków do lęgów, tj. w terminie 20 marca – 31 lipca (pola, łąki, pastwiska) lub poza okresem 10 marca – 31 lipca (tereny leśne);

- ▶ wykonania kontroli ornitologicznej wcześniej przygotowanego pasa montażowego w pasie o szerokości 100 m od osi gazociągu po obu jego stronach tuż przed przystąpieniem do prac;
- ▶ ograniczania okresu od momentu przygotowania pasa montażowego do wykonania właściwych prac budowlanych do niezbędnego minimum;
- ▶ niedopuszczania do celowego ani przypadkowego zasypywania oczek wodnych, rozlewisk itp.;
- ▶ zastosowania płotków pełnych o wysokości 0,5 m zabezpieczających teren budowy w miejscach o nasilonej migracji ptaków;
- ▶ prowadzenia prac w obrębie miejsc rozrodu i zimowania ptaków poza okresem od 15 marca do 15 października;
- ▶ lokalizacji zaplecza technicznego, bazy materiałów budowlanych, mas ziemnych, baz sprzętowych i dróg technologicznych w miejscach do tego przeznaczonych, w miarę możliwości na terenie utwardzonym, poza dolinami rzek i miejscami narażonymi na zalewanie wodami powodziowymi, charakteryzującymi się wysokim położeniem zwierciadła wód gruntowych, poza miejscami, w których stagnuje woda opadowa, poza miejscami cennymi przyrodniczo, poza miejscami rozrodu i zimowania ptaków itd.;
- ▶ wykonania przekroczenia rzeki San oraz innych wybranych cieków wodnych z zastosowaniem metod bezwykopowych, w tym przewiertu sterowanego HDD;
- ▶ prowadzenia nadzoru hydrogeologicznego;
- ▶ prowadzenia stałego nadzoru przyrodniczego, począwszy od prac przygotowawczych do zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

W trakcie eksploatacji gazociągu będzie prowadzony stały monitoring, polegający na zastosowaniu urządzeń pomiarowych i rejestrujących parametry pracy gazociągu, systematyczne przeglądy wszystkich urządzeń technicznych, odpowiadających za powstanie sytuacji awaryjnych, zagrażających środowisku.

Szczegółowe zalecenia dotyczące przeciwdziałania negatywnym skutkom na stan siedlisk i gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000 (ich zakres, przedmiot i lokalizacja) zawiera sentencja decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 4 listopada 2011 r., znak: WOOŚ.4203.2.2011.AH-59.

W uzasadnieniu decyzji zauważono, że „mając na uwadze lokalizację, charakter, zakres przedsięwzięcia oraz rodzaj generowanych oddziaływań, a także zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko oraz nałożone niniejszą decyzją na Inwestora warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia stwierdzono, że przedsięwzięcie zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji nie będzie w sposób znaczący wpływać na zasoby, twory i składniki przyrody, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.), w tym na przedmiot i cele ochrony ww. obszarów Natura 2000, na integralność tych obszarów i spójność sieci Natura 2000” (por. str. 22 uzasadnienia decyzji).

## VII. Potencjalne oddziaływania gazociągu na środowisko w czasie przygotowania, budowy i eksploatacji

Występujące w czasie budowy gazociągu, uciążliwości będą etapem krótkotrwałym i przejściowym. Po ustaniu prac budowlano-montażowych środowisko wróci do stanu pierwotnego. Utrzymanie strefy kontrolowanej o szerokości do 12 m nie powinno pogorszyć właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków flory i fauny.

W trosce o bezpieczeństwo i niezawodność przesyłu gazu oraz wymagania ochrony środowiska GAZ-SYSTEM S.A. podczas realizacji inwestycji stosuje nowoczesne i sprawdzone technologie. Wykorzystuje przy tym najlepszej jakości materiały oraz najnowocześniejsze systemy zabezpieczeń. Daje to gwarancję bezawaryjnej eksploatacji, zabezpieczając przed emisją gazu do atmosfery, gleby, wód powierzchniowych czy podziemnych.

### Przykładowa technologia budowy gazociągu

Standardowo, gazociąg wysokiego ciśnienia powinien być posadowiony na głębokości ok. 1,2 m. Przy przekraczaniu gazociągu przez obiekty terenowe i obiekty budowlane należy uwzględniać niebezpieczeństwo wynikające z warunków przekroczenia i wzajemnego oddziaływania tych obiektów w uzasadnionych przypadkach m.in. dla przekroczeń cieków, dróg, linii kolejowych oraz innych obiektów terenowych rozważane jest wykorzystanie specjalnej techniki prowadzenia prac tzw. przewiertów (np. przecisków, przewiertów sterowanych). Szerokość strefy kontrolowanej dla gazociągu o średnicy DN 700 wynosi 12 m (po 6 m na stronę od osi gazociągu).

W większości trasy nowy gazociąg będzie przebiegał wzdłuż gazociągów już istniejących, mieszcząc się w ich strefie ochronnej, tym samym nie generując nowych ograniczeń prawnych dla właścicieli gruntów. Wzdłuż gazociągu, na wydzielonym geodezyjnie i przejętym na majątek Skarbu Państwa terenie będzie umieszczona infrastruktura towarzysząca (m.in. zespoły zaporowo-upustowe, stacje ochrony katodowej zapewniające bezpieczeństwo eksploatacji gazociągu). Przed rozpoczęciem prac ziemnych wierzchnia warstwa gleby (humus) będzie odkładana w osobne miejsce a następnie wykorzystywana do rekultywacji terenu. Wszystkie uszkodzone w trakcie realizacji instalacje melioracyjne będą naprawione i przywrócone do stanu pierwotnego. Na prawidłowe działanie tych urządzeń po okresie budowy wykonawca udziela inwestorowi gwarancji. W przypadku zauważenia przez właściciela gruntów objawów mogących świadczyć o nieprawidłowym działaniu urządzeń melioracyjnych, zobowiązany jest on bezzwłocznie zawiadomić o tym fakcie operatora gazociągu, którym będzie inwestor. Szybkie zgłoszenie pozwoli uniknąć większych szkód i strat. Elementy wchodzące w skład budowanych obiektów będą poddane szczegółowym badaniom i próbom. Będą posiadały również wszelkie niezbędne certyfikaty i atesty. Wszystkie prace związane z budową gazociągu wykonywane będą przez osoby mające odpowiednie kwalifikacje pod ścisłą kontrolą osób posiadających wymagane przepisami uprawnienia do pełnienia nadzoru. Dla gazociągu spełnione będą wszelkie, wymagane obowiązującymi normami i przepisami, warunki dotyczące emisji zanieczyszczeń, poziomu hałasu. Systemy automatyki oraz zabezpieczeń, jak również urządzenia niezbędne do funkcjonowania gazociągu będą zgodne z najostrejszymi wymogami przepisów polskich oraz Unii Europejskiej.



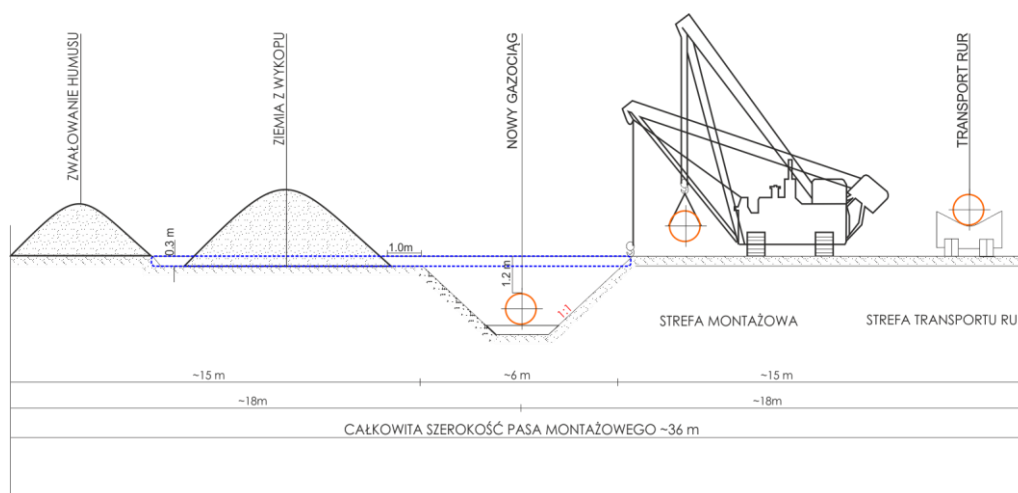
## Przykładowa technologia budowy inwestycji wynikająca ze skrzyżowań z obiektami terenowymi

### Tereny rolne

Na terenach rolnych, na których gazociąg układany będzie metodą wykopu otwartego. Szerokość pasa montażowego wynosi ok. 22 m lub mniej w zależności od uwarunkowań terenowych. Technologia wykonania wykopu wymaga zdjęcia warstwy humusu i odłożenia jej poza strefę prac. Zdjęty humus składowany będzie oddzielnie od pozostałej ziemi z wykopu. Humus składowany będzie w obrębie pasa montażowego w sposób umożliwiający jego wykorzystanie do prac rekultywacyjnych. Po zakończeniu budowy wykop zostanie zasypany warstwowo, a wierzchnią warstwę będzie stanowił odłożony wcześniej humus. Zaleca się składowanie humusu w przyzmach, w sposób uniemożliwiający mieszanie z gruntem macierzystym.

Po wybudowaniu gazociągu grunty rolne zostaną zrekultywowane i przywrócone do stanu pierwotnego i będą mogły być dalej użytkowane rolniczo wg pierwotnego ich przeznaczenia.

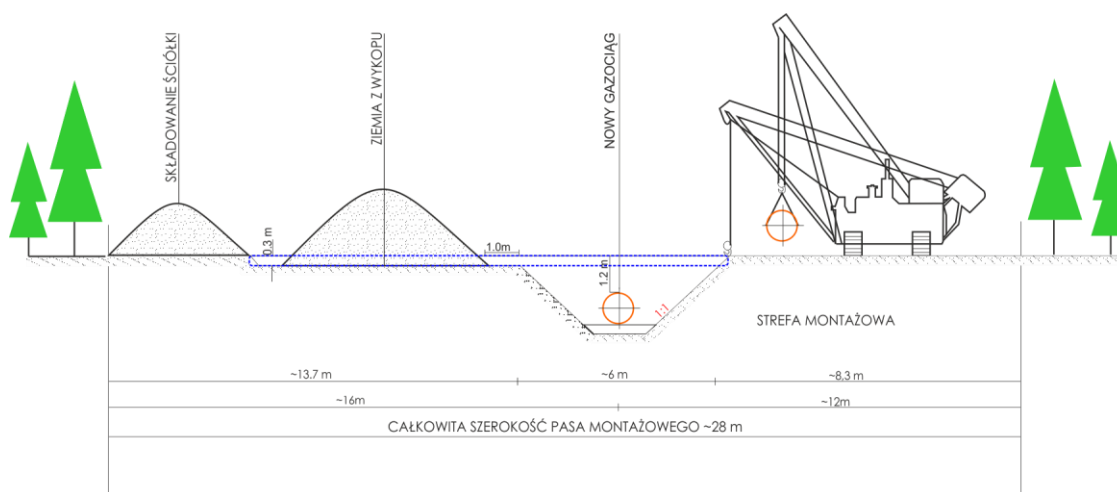
### Rysunek 4. Schemat zagospodarowania pasa montażowego na terenach rolnych.



### Tereny leśne

Na terenach leśnych, na których gazociąg układany będzie metodą wykopu otwartego, szerokość pasa montażowego (wycinka czasowa drzew i krzewów) wynosić będzie ok. 17 m, natomiast szerokość stałej wycinki drzew (pas wyłączony z produkcji leśnej) wynosić będzie 4 m z podziałem po 2 m z obu stron od osi gazociągu do pni drzew lub do krzewów. Pozostała powierzchnia terenu leśnego zajęta na okres budowy może zostać ponownie zalesiona i oddana do produkcji leśnej. W przypadku zastosowania na terenach leśnych, bądź ewidencyjnie nieleśnych ale zadrzewionych, metody bezwykopowej (np. przewiertu sterowanego) nie jest wymagane wycinanie drzew i krzewów. W takim przypadku gazociąg należy ułożyć poniżej poziomu systemu korzeniowego drzew. Zawężenia pasa montażowego do szerokości ok. 17 m ma na celu ograniczenie do minimum ingerencji sprzętu budowlanego oraz ludzi w pobliże istniejących kompleksów leśnych.

**Rysunek 5. Schemat zagospodarowania pasa montażowego na terenach leśnych.**



### **Skrzyżowania z drogami**

Skrzyżowania z drogami mogą być wykonywane różnymi metodami:

- ▶ metodą bezwykopową, tj. metodą przecisku lub mikrotunelingu, bez naruszenia konstrukcji jezdni
- ▶ metodą wykopu otwartego.

Odległość pionowa mierzona od górnej zewnętrznej ścianki gazociągu lub górnej zewnętrznej ścianki rury osłonowej do powierzchni jezdni powinna wynosić nie mniej niż 1,0 m, przy czym nie mniej niż 0,5 m od spodu konstrukcji nawierzchni.

### **Skrzyżowania z torami**

Przekroczenia torów kolejowych wykonuje się metodą bezwykopową. Odległość pionowa mierzona od górnej zewnętrznej ścianki gazociągu lub górnej zewnętrznej ścianki rury osłonowej do płaszczyzny przechodzącej przez główki szyn toru kolejowego wynosić powinna nie mniej niż 1,5 m.

### **Skrzyżowania z elektroenergetycznymi liniami napowietrznymi**

W miejscach skrzyżowań gazociągu z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi, odległość pozioma rzutu fundamentu stupa linii elektroenergetycznej do ścianki gazociągu będzie nie mniejsza niż 3 m dla linii o napięciu do 15 kV oraz 10 m dla linii o napięciu powyżej 15 kV.

### **Skrzyżowania z uzbrojeniem podziemnym (kanalizacja, wodociągi, gazociągi itp.)**

Skrzyżowania gazociągu z uzbrojeniem podziemnym wykonane zostaną z zachowaniem odległości pionowej min. 0,2 m pomiędzy zewnętrzną ścianką gazociągu i skrajnymi elementami uzbrojenia terenu.

### **Skrzyżowania z ciekami wodnymi**

Skrzyżowania gazociągu z ciekami wodnymi, w zależności od wymagań zarządcy ciek, wykonywane będą metodą wykopu otwartego lub metodami bezwykopowymi. Odległość





pionowa pomiędzy górną zewnętrzną ścianką gazociągu, a dolną granicą warstwy ruchomej dna rzeki, kanału wodnego lub jeziora i innej przeszkody wodnej wynosić będzie nie mniej niż 1 m oraz 0,5 m do dna skalistego.

### **Przewierthy metoda bezwykopowa (metoda HDD, metoda mikrotunelingu)**

- ▶ Przejście metodą HDD oznaczające horyzontalne wiercenie kierunkowe jest technologią bezwykopową. Po obu stronach przewiertu zlokalizowane zostaną stanowiska; wejścia i wyjścia. Przewierthy realizowane są w kilku etapach. W pierwszej fazie wykonuje się tzw. przewiert pilotażowy o ściśle zaprojektowanej trajektorii. Zadaniem jego jest przewiercenie się pod obiektem terenowym, narzędziami wiertniczymi zgodnie z wcześniej zaprojektowaną osią przewiertu. Po wykonaniu otworu pilotażowego (osiągnięciu punktu końcowego przewiertu), demontowane jest narzędzie wiertnicze a na jego miejsce zostaje zamontowany osprzęt służący do powiększenia średnicy otworu. Poszerzanie otworu odbywa się w kilku etapach z zastosowaniem narzędzi wiertniczych dostosowanych do warunków geologicznych. Po osiągnięciu wymaganej średnicy otworu (po zakończeniu procesu poszerzania otworu) następuje etap wciągania rurociągu. Zespawany w całości rurociąg montuje się bezpośrednio za głowicą rozwierającą. Jest on wciągany podczas rozwierania i przeciągania rozwiertaka w kierunku do głowicy.
- ▶ metoda mikrotunelingu polega na drążeniu tunelu przy pomocy tarczy wiertniczej z jednoczesnym przeciskaniem rur przewodowych, przy czym cały proces jest prawie całkowicie zautomatyzowany. Jest to technologia jednoetapowego wykonywania rurociągów.

### **Monitoring i kontrola eksploatowanej infrastruktury**

Po zrealizowaniu inwestycji GAZ-SYSTEM S.A. kładzie bardzo duży nacisk na zapewnienie długoterminowego bezpiecznego przesyłu dzięki utrzymaniu prawidłowego stanu infrastruktury poprzez efektywne prowadzenie eksploatacji sieci. W tym celu GAZ-SYSTEM S.A. opracował i ciągle optymalizuje zbiór procedur i instrukcji (SESP – System Eksploatacji Sieci Przesyłowej), których celem jest bezpieczne użytkowanie systemu przesyłowego.

System Eksploatacji Sieci Przesyłowej jest to zbiór wzajemnie powiązanych dokumentów szczegółowo opisujących metody postępowania przy wykonywaniu czynności eksploatacyjnych dla poszczególnych elementów sieci przesyłowej.

Zbiór procedur i instrukcji SESP podzielony jest na:

- ▶ Procedury systemowe;
- ▶ Procedury ogólne (pomocnicze);
- ▶ Procedury i instrukcje eksploatacyjne.

Procedury i instrukcje eksploatacyjne zgrupowane są w bloki tematyczne:

- ▶ aparatura kontrolno-pomiarowa i telemetria,
- ▶ urządzenia i instalacje elektryczne na stacjach gazowych wysokiego ciśnienia,
- ▶ układy technologiczne stacji gazowych wysokiego ciśnienia,
- ▶ część liniowa i zespoły technologiczne gazociągów przesyłowych,
- ▶ nawanianie,
- ▶ ochrona przeciwkorozyjna,
- ▶ tłocznie gazu,
- ▶ osuszalnie gazu.

Celem i przedmiotem prowadzonych procedur jest dokonywanie oraz dokumentowanie oceny stanu technicznego obiektów sieci przesyłowej: gazociągu przesyłowego, stacji gazowej, węzła przesyłowego, tłoczni gazu i innych obiektów infrastruktury gazowej. Okresowa ocena stanu infrastruktury przeprowadzana jest z częstotliwością co najmniej raz w roku. W wyniku dokonywanych kontroli stanu technicznego określana jest zdolność obiektów do dalszej pracy, jak również stanowi podstawę do kwalifikacji obiektu do prac remontowych, bądź modernizacyjnych.

Ocena stanu technicznego jest dokumentowana odpowiednimi protokołami, w których określone są dalsze działania.

## VIII. Podstawy prawne prowadzenia procesu inwestycyjnego

Proces uzyskiwania pozwoleń na realizację projektów PCI odbywa się na podstawie regulacji prawa krajowego lub według Ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 roku o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Specustawy).

Jednocześnie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 roku w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej wprowadza dodatkowy reżim pozwoleńowy, który zakłada funkcjonowanie jednego organu koordynującego wydawanie pozwoleń, co znacząco wpłynie na skrócenie czasu przygotowania inwestycji.

### Opis procesu formalno-prawnego zgodnie z reżimem prawnym Specustawy

#### DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

W celu uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu należy uzyskać m.in. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Uzyskanie powyższej decyzji wynika z art. 19 Specustawy, który odwołuje się do procesu uzyskania decyzji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.).

#### DECYZJA O USTALENIU LOKALIZACJI

Na wniosek inwestora właściwy miejscowo Wojewoda wydaje decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu. Wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu może obejmować całość lub część zadania inwestycyjnego objętego nowelizacją Specustawy. Wniosek powinien zawierać decyzje, pozwolenia, opinie i inne elementy zgodnie z zapisami art. 6 ust. 1 i 3 Specustawy.

Wydanie opinii do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu następuje przez właściwy organ w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii.

Wojewoda wydaje decyzję w odniesieniu do tej części inwestycji w zakresie terminalu realizowanej przez danego inwestora, która jest zlokalizowana na terenie danego województwa. Po wydaniu decyzji wojewoda niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej o złożeniu wniosku i wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu.

Decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu wydaje się w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku.

#### **DECYZJA POZWOLENIE WODNOPRAWNE**

Jeżeli realizacja inwestycji w zakresie terminalu wymaga wydania pozwolenia wodnoprawnego pozwolenie to wydaje marszałek województwa. Zgodnie z art. 18 ust 1 Specustawy w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego nie stosuje się art. 131 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne.

Decyzję pozwolenie wodnoprawne wydaje się w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku o jego wydanie.

#### **DECYZJA POZWOLENIE WODNOPRAWNE**

Jeżeli realizacja inwestycji w zakresie terminalu wymaga wydania pozwolenia wodnoprawnego pozwolenie to wydaje marszałek województwa. Zgodnie z art. 18 ust 1 Specustawy w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego nie stosuje się art. 131 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne.

Decyzję pozwolenie wodnoprawne wydaje się w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku o jego wydanie.

#### **DECYZJA POZWOLENIE NA BUDOWĘ**

Pozwolenie na budowę inwestycji w zakresie terminalu wydaje wojewoda na zasadach i w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane z zastrzeżeniem przepisów Specustawy. Do postępowania w sprawie pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie terminalu przepisy art. 5 ust. 3, art. 7, art. 8 ust. 1 i 1a, art. 9 oraz art. 12 Specustawy stosuje się odpowiednio.

Decyzję pozwolenie na budowę wydaje właściwy organ w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji.

Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę inwestycji w zakresie terminalu powinien zawierać dokumenty formalno-prawne zgodnie z zapisami art. 33 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane.

#### **Odszkodowania**

Właściciele nieruchomości otrzymają odszkodowanie z tytułu wybudowanego gazociągu na ich gruntach na podstawie operatów szacunkowych, sporządzonych przez uprawnionych rzeczoznawców majątkowych. Wojewoda określi odszkodowanie w drodze decyzji między innymi za: ograniczenie prawa własności w związku z wydaniem decyzji lokalizacyjnej i wynikającymi z tego tytułu ograniczeniami, zajęcie nieruchomości na okres budowy oraz za szkody rolnicze i inne powstałe w trakcie budowy – jeżeli takie szkody wystąpią.



Odszkodowania te będą szacowane przez biegłego rzeczoznawcę majątkowego na podstawie wartości rynkowej i ustalane po zakończeniu budowy w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy, czyli o Ustawę o gospodarce nieruchomościami, Ustawę o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu i standardy obowiązujące rzeczoznawców majątkowych.

Odszkodowania mogą także uwzględniać utratę korzyści w przypadku pobierania przez właścicieli gruntów dopłat bezpośrednich lub dopłat z tytułu prowadzenia programów rolno-środowiskowych. Obowiązkiem beneficjentów takich dopłat jest zgłoszenie we właściwym Oddziale Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informacji o wyłączeniu odpowiedzialnej, wynikającej z decyzji o lokalizacji inwestycji, powierzchni gruntów z produkcji rolnej. Wydzielone geodezyjnie działki, na których będą budowane elementy naziemne gazociągu przechodzą z mocy prawa na własność Skarbu Państwa, z dniem kiedy decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu staje się ostateczna. Również w tym przypadku wysokość odszkodowania zostanie określona na podstawie operatu szacunkowego rzeczoznawcy majątkowego.

Wypłata odszkodowań następuje po wybudowaniu gazociągu, na podstawie decyzji właściwego Wojewody, przy czym ich wysokość odpowiada wysokości rzeczywiście poniesionych szkód.

## IX. Działania informacyjne dotyczące inwestycji

Inwestycje realizowane przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. przebiegają głównie przez teren działek nienależących do spółki. Z tego powodu firma jako odpowiedzialny inwestor przypisuje szczególną rolę komunikacji ze społecznościami lokalnymi. Komunikacja ze społecznościami lokalnymi prowadzona jest zarówno na etapie projektowania jak i realizacji inwestycji. Działania mają przede wszystkim na celu:

- ▶ przekazanie władzom lokalnym, właścicielom gruntów i mieszkańcom gmin informacji o inwestycji;
- ▶ budowanie i utrzymywanie relacji z władzami lokalnymi, właścicielami nieruchomości oraz interesariuszami w poszczególnych gminach, w których prowadzona jest inwestycja w imieniu Inwestora;
- ▶ budowanie odpowiedzialnego modelu komunikacji na każdym etapie realizacji Inwestycji.

Dla każdej inwestycji spółki corocznie opracowywany i realizowany jest plan działań komunikacyjnych, zawierający opisane narzędzia i metody wraz z harmonogramem poszczególnych działań.

Wymagania komunikacyjne i informacyjne dla projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz sposób ich raportowania wynikają wprost z Rozporządzenia Unii Europejskiej nr 347/2013. W październiku 2013 r. po uzyskaniu przez wybrane inwestycje spółki statusu PCI, Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. niezwłocznie uruchomił na firmowej stronie internetowej dedykowaną zakładkę dot. projektów inwestycyjnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania realizowanych przez spółkę. Istotnym elementem zakładki jest formularz kontaktowy pozwalający na przesłanie pytań przez wszystkich zainteresowanych interesariuszy do projektów o statusie PCI.

**Adres zakładki o projektach PCI:**

<http://www.gaz-system.pl/wsparcie-z-ue/projekty-o-statusie-pci-pci-project-of-common-interest/>

**Adres zakładki informującej o gazociągu Hermanowice - Strachocina:**

<http://www.gaz-system.pl/nasze-inwestycje/krajowy-system-przesylowy/hermanowice-strachocina/>

**Adres formularza pytań do projektów o statusie PCI:**

<http://www.gaz-system.pl/nc/wsparcie-z-ue/projekty-o-statusie-pci-pci-project-of-common-interest/formularz-pytan-do-projektow-o-statusie-pci/>

**Wersja elektroniczna broszury dostępna jest pod adresem:**

[http://www.gaz-system.pl/fileadmin/centrum\\_prasowe/pci/Broszura\\_PCI\\_PL\\_final.pdf](http://www.gaz-system.pl/fileadmin/centrum_prasowe/pci/Broszura_PCI_PL_final.pdf)

W lipcu 2013 r. Spółka zrealizowała dystrybucję pism informacyjnych na temat planowanej budowy gazociągu Hermanowice - Strachocina do władz lokalnych zlokalizowanych na trasie planowanego gazociągu. Pisma wysłano łącznie do 8 jednostek administracji i samorządu terytorialnego. W każdym z wysłanych pism podano niezbędne dane kontaktowe do Inwestora i Wykonawcy dokumentacji projektowej.

W ramach realizowanego planu komunikacji dla gazociągu relacji Hermanowice – Strachocina, w lipcu i sierpniu 2014 roku, w trakcie wydarzeń lokalnych przeprowadzono w gminach Przemyśl, Ustrzyki Dolne, Dydnia i Bircza akcje promocyjno - informacyjne podczas których informowano społeczność lokalną o planowanej inwestycji oraz o przyznanym statusie projektu o znaczeniu wspólnotowym.

We wrześniu 2014 r. Spółka rozesała do wszystkich gmin zlokalizowanych na trasie gazociągu Hermanowice - Strachocina Raport roczny za 2013 rok, zawierający między innymi informacje o uzyskaniu przez ten projekt statusu projektu o znaczeniu wspólnotowym PCI.

W grudniu 2014 r. Spółka przekazała do 7 urzędów gmin informację na temat planowanej inwestycji w formie plakatów i ulotek – do prezentacji w siedzibach gmin.

## X. Aktualny stan realizacji projektu

Obecnie trwa etap opracowania dokumentacji projektowej.

**Ramowy plan realizacji projektu:**

- ▶ Termin wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – wrzesień 2013
- ▶ Planowany termin wydania decyzji lokalizacyjnej – III kwartał 2015
- ▶ Planowany termin wydania decyzji pozwolenia na budowę – IV kwartał 2015
- ▶ Planowany termin rozpoczęcia inwestycji (podpisano umowę z Wykonawcą Robót Budowlanych) – I kwartał 2016
- ▶ Planowany termin zakończenia inwestycji (wybudowano gazociąg) – III kwartał 2018

